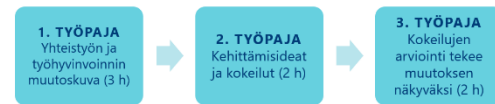

Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelu

Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelun tarkoituksena on kehittää kahden organisaation välistä yhteistyötä ja työhyvinvointia yhtäaikaisesti. Vuoropuhelu koostuu kolmesta työpajasta sekä yhdestä välitehtävästä.

Tämä ohjekirja auttaa sinua käyttämään Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelun menetelmää. Saat vinkkejä ja sanoitusta, miten voit käyttää materiaalia organisaatiossasi.

Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelu: 3 työpajan sarja

Infokalvo: Voit hyödyntää tätä diaa työpajojen markkinoinnissa ja tiedottamisessa. Nettisivuilta löydät lisämateriaalia

Aikataulusta sopiminen: Pyri sopimaan kaikkien työpajojen aikataulu etukäteen, jotta voit ne tässä vahvistaa. 3. työpaja ajoittuu noin 3-6 kuukauden päähän 2. työpajasta, jotta osallistujat ovat ehtineet kokeilla ja testata ideoita, joita kolmannessa työpajassa arvioidaan.

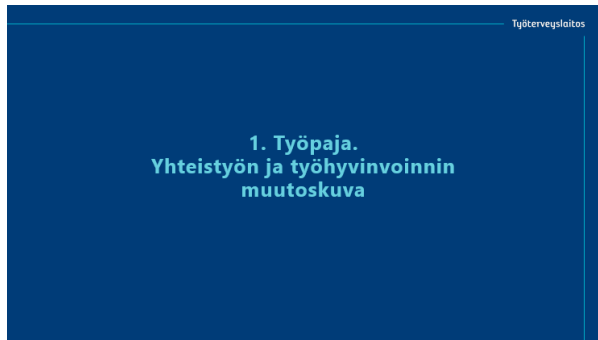
Kehittämisprosessin tarkoitus ja hyödyt

Tavoitteena on kehittää yhteistyötä kahden organisaation välillä:

- Opimme yhteisen kehittämisen ja arvioimisen tavan ja mallin.
- Teemme tilanteen ja siinä tapahtuvan muutoksen näkyväksi.
- Tartumme haasteisiin ja käynnistämme kehittämiskokeiluja.
- Arvioimme yhdessä kokeiluja ja jaamme niistä kokemuksia.
- Sovimme, miten kehittämistä jatketaan.

Infokalvo: Voit hyödyntää tätä diaa työpajojen markkinoinnissa ja tiedottamisessa. Nettisivuilta löydät lisämateriaalia.

Tämä on ensimmäisen työpajan aloituskalvo

Ohje: Kerro tämän dian avulla, miten prosessi etenee. Kerro myös päivämäärät.

Kerro työpajassa: Ensimmäisessä työpajassa sovitaan, minkä yhteistyön osa-alueen kehittämiseen keskitytään, pohditaan yhteistyön ja työhyvinvoinnin nykytilaa ja lähitulevaa. Mikä tulee muuttumaan ja miten se vaikuttaa työhyvinvointiin?

Toisessa työpajassa kehitetään ja sovitaan toimenpiteitä, joilla yhteistyötä ja työhyvinvointia edistetään. Toimenpiteille sovitaan vastuuhenkilöt ja ajanjakso, jonka aikana toimenpiteitä viedään eteenpäin.

Kolmannessa työpajassa arvioidaan yhdessä toteutettujen toimenpiteiden onnistumista.

Kehittämisen prosessin tarkoitus ja hyödyt

Tavoitteena on kehittää yhteistyötä kahden organisaation välillä:

- Opimme yhteisen kehittämisen ja arvioimisen tavan ja mallin.
- Teemme tilanteen ja siinä tapahtuvan muutoksen näkyväksi.
- Yhdistämme työn kehittämisen ja työhyvinvoinnin edistämisen
- Tartumme haasteisiin ja käynnistämme kehittämiskokeiluja.
- Arvioimme yhdessä kokeiluja ja jaamme niistä kokemuksia.
- Sovimme, miten kehittämistä jatketaan.

14.2021

TYÖTERVEYSLAITOS

Ohje: Kerro tällä dialla koko Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelu -prosessin tarkoitus. Voit personoida tarkoitusta lisää: miksi päätitte ryhtyä kehittämään yhteistyötä yhdessä? Tämä dia toistuu jokaisen työpajan aluksi. Tavoitteet on hyvä kerrata joka kerta.

Kerro työpajassa: Kehittämisen prosessin tarkoituksena on opetella yhdessä yhteistyön kehittämisen tapaa, joka huomioi myös työhyvinvoinnin näkökulmia. Kehittämisessä tehdään näkyväksi erilaisia muutospolkuja ja tarpeita muutokselle. Tavoitteena on löytää konkreettisia toimenpiteitä eikä jättää asioita hyväksi aikomuksiksi. Yhteinen arviointi tekee kehittämisen näkyväksi ja se on olennainen osa yhteistä kehittämistä. Jotta kehittämisestä tulee yhteinen tapa ja rutiini, lopuksi on tarpeen sopia, miten yhteistä kehittämistä jatketaan.

<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p>1. työpajan sisältö ja ohjelma</p> <p>Virittäytyminen ja työpajan tarkoitus (15–20 min)</p> <p>Työn muutos, yhteistyö ja työhyvinvointi (30 min)</p> <p>Tauko (5 min)</p> <p>Tarkasteltavan yhteistyöalueen valinta (40 min)</p> <p>Tauko (10 min)</p> <p>Yhteistyön ja työhyvinvoinnin Kehityskartta (70 min)</p> <p>Työpajan palaute (5 min)</p> <p>2.8.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Valmistautuminen: Mieti etukäteen ajankäyttöä yhteistapaamisissa. Materiaali sisältää suosituksen ajan käyttöön työpajoissa.</p> <p>Ohje: Tässä on ensimmäisen työpajan ohjelma. Kesto on yhteensä 3h. Sinun tehtäväsi on pitää huolta aikataulusta. Se voi tarkoittaa joissakin tapauksissa keskustelun rajaamista.</p> <p>Kerro työpajassa: Työpajan kesto on 3 tuntia ja meillä on paljon asiaa. Pidetään yhdessä kiinni aikataulusta, jotta saamme kaikki vaiheet käytyä sovitussa ajassa läpi. Taukoja pidetään 2 kappaletta.</p>
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p style="text-align: center;">Virittäytyminen ja työpajan tarkoitus</p>	
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p>Valitse kuva, jonka avulla kerrot lyhyesti millainen yhteistyö tukee työhyvinvointiasi</p> <p>2.8.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Ohje: Työpaja aloitetaan virittäytymisellä. Virittäytymisen tavoitteena on irrottaa osallistujat edellisistä työtehtävistä ja kokouksista. Virittäytyminen ohjaa ajatuksia tulevaan työskentelyyn. Halutessasi voit keksiä toisen virittäytymistehtävän. Tehtävän on kuitenkin hyvä olla positiivinen ja helppo, sellainen johon jokaisen on helppo osallistua.</p> <p>Toteutus: Aikaa on käytettävissä 15 minuuttia. Jos osallistujia on enemmän kuin 6 henkilöä, pyydä jokaista kertomaan vastaus kysymykseen ja esittelemään itsensä chat-kentässä. Jos osallistujia on alle 6 henkilöä, aika riittää kierrokseen, jossa jokainen kertoo valinnastaan ja esittelee lyhyesti itsensä.</p>

Työskentelytapa ja pelisäännöt

- Keskitytään yhteistyöhön ja työhyvinvointiin sekä niiden muutokseen.
- Tavoitellaan tutkivaa ja uteliasta suhtautumista siihen, mitä on tulossa.
- Halutaan kuunnella ja kuulla toisia.
- Saa kysyä ja keskustella.
- Luotetaan toisiimme ja ollaan luottamuksen arvoisia.
- Työpajan keskustelut ovat luottamuksellisia - vain omista kokemuksista voi kertoa työpajan ulkopuolella.
- Kunnioitetaan ja arvostetaan kunkin mielipiteitä ja näkemyksiä.

23.2023

TYÖTERVEYSLAITOS

Ohje: Pelisääntöjen tarkoituksena on luoda turvallinen ilmapiiri, jossa jokaisen mielipidettä kuunnellaan ja arvostetaan.

Kerro työpajassa: Lue ohjeet dialta. Voit kertoa myös mitä sinä henkilökohtaisesti toivot osallistujilta: esimerkiksi aktiivista keskustelua, jokaisen osallistumista ja avointa mieltä.

Työn muutos, yhteistyö ja työhyvinvointi

Muutosten moninaisuus

- Eri kokoiset ja eri tasoiset muutokset
- Suunnitellut ja hiipivät muutokset
- Työtoiminnan systeemisyyttä: muutos yhdessä osatekijässä vaikuttaa toisiin osatekijöihin ja kokonaisuuteen

23.2023

TYÖTERVEYSLAITOS

Kerro työpajassa: Työelämässä tapahtuu muutoksia monella tasolla. Suunnitellut muutokset ovat näkyviä ja niistä puhutaan työssä. Vaikeampi on havaita pieniä ja hiipiviä muutoksia, jotka vaikuttavat työn tekemiseen ilman, että niitä aina tiedostetaan. Esimerkiksi toimintaympäristö tai asiakkaat voivat tuoda muutostarpeita, joihin pyritään reagoimaan muuttamalla omaa toimintaa. Yksi asia johtaa toiseen eli muutokset yhdellä osa-alueella vaikuttavat muihin osa-alueisiin.

Monitahoinen muutos

- Näkyy arjessa erilaisina **työn sujuvuuden ja mielekkyyden** heilahteluiluna. Muutokset haastavat **yhteistyön sujuvuutta**.
- Työn muutos sekä innostaa että kuormittaa.
- Tärkeää saada **muutosten kokonaisuus arjen yhteistyössä** näkyväksi ja kehittää toimintaa ja työhyvinvointia yhdessä tarvittavaan suuntaan.
- **Työtä ja yhteistyötä kehittämällä lisään työhyvinvointia.**
- **Muutoksiin vastaamiseksi tarvitaan hyvää jaksamista.**

7.6.2019

TYÖTERVEYSLAITOS

Kerro työpajassa: Jotta muutos saadaan näkyväksi, on tarpeen puhua muutosten kokonaisuudesta arjen yhteistyössä. Mitä muutoksia on meneillään ja mitä muutostarpeita olemme ehkä jo havainneet. Tärkeää on myös puhua muutoksen toteuttamisesta ja työhyvinvoinnista rinnakkain, sillä muutos haastaa työhyvinvointia. Työn ja yhteistyön kehittäminen toisaalta myös lisää työhyvinvointia. Muutoksen vaikutuksista työhyvinvointiin kerrotaankin enemmän seuraavalla dialla/videolla.

Työkyky onnistuneen muutoksen kivijalkana

- Työkyky tarkoittaa työntekijän voimavaroja suhteessa työn vaatimuksiin.
- Talon kerrokset kuvaavat työkyvyn osatekijöitä, jotka ovat myös yhteydessä toisiinsa.
- **Terveys ja toimintakyky:** fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys ja toimintakyky, elintavat
- **Osaaminen:** Koulutus, kokemus ja taidot
- **Arvot, asenteet ja motivaatio:** työn mielekkäisyys ja merkitys, motivoituminen työhön ja nuun elämän yhteensovittaminen.
- **Johtaminen, työyhteisö ja työolot:** sisäiset ja väditukset, organisoituminen, työyhteisön toimivuus ja psykologinen turvallisuus, yhteistyön edellytykset
- **Perhe, yhteiskunta/toimintaympäristö ja lähiyhteisö:** läheinen ja työkyky, yhteistyö

7.6.2019

TYÖTERVEYSLAITOS

Ohje: Voitte katsoa oppimateriaalin nettisivuilta tähän liittyvän videon. Toinen vaihtoehto on, että luet videon tekstin itse.

Valmistautuminen: Varmista, että äänet toimivat ja osallistujat kuulevat videon puheen.

Tekstin lukeminen: Löydät tekstin tämän ohjaajan oppaan lopusta. Voit harjoitella tekstin lukemista lukemalla se kertaalleen läpi ääneen.

Itsearviointi: Pidätkö huolta omasta jaksamisestasi?

1. Pidän työn tekemisen lomassa taukoja.
2. Muistutan itseäni keskittymään yhden asian tekemiseen kerrallaan. Sillä tavoin tulee valmista laadukkaasti.
3. Pidän työnteon kohtuullisena.
4. Tunnistan, millaista palautumista työni vaatii.
5. Huolehdin työaikaisesta ruokailusta. Syön terveellisesti, monipuolisesti ja säännöllisesti.
6. Arvioin säännöllisesti, palaudunko riittävästi työpäivien välillä. Kysyn itseltäni, mitä minulle kuuluu.
7. Varaan riittävästi tunteja levolle, työlle ja vapaa-ajalle.
8. Erotan työn ja vapaa-ajan toisistaan. Vapaalla lopetan työasioiden ajattelun ja teen myös rentouttavia asioita.

1=Täysin eri mieltä
2=Osittain eri mieltä
3=Ei samaa eikä eri mieltä
4=Osittain samaa mieltä
5=Täysin samaa mieltä

Valmistautuminen: Tee etukäteen poll/kysely, jossa on dian 8 kysymystä. Arviointiasteikon näet dialta.

Ohje: Kun osallistujat ovat vastanneet kyselyyn, käy läpi vastauksia. Tee ääneen havaintoja, missä asiat ovat hyvin, jos keskiarvo on yli 4 ja missä asioissa on kehitettävää jos keskiarvo on kolme tai sen alle.

Kerro työpajassa: Seuraavaksi pääset arvioimaan oman työkykyläsi alimmaisen kerroksen toimintatapoja eli omia työtapojasi ja vapaa-ajan palautumisen keinoja, joilla tuet omaa työkykyäsi.

Vastaamisen jälkeen:

Kerro työpajassa: 1) Työpäivän aikana on tärkeä pitää taukoja, jotta kuormitus ei kasaudu ja palautumista tapahtuu jo työpäivän aikana. **2)** Ihminen pystyy keskittymään vain yhteen asiaan kerrallaan. Asiasta toiseen hyppääminen aiheuttaa turhia keskeytyksiä ja kuormitusta aivoille. Keskeytykset puolestaan hidastavat työtä. **3)** Yksilöllä on jonkin verran vaikutusmahdollisuuksia työn määrään. Joskus on tarpeen tehdä rajauksia työtehtäviin jaksamisen näkökulmasta ja se vaatii yhteistä keskustelua ja sopimista esihenkilön kanssa. Työmäärän tasaamista voidaan tehdä myös työyhteisön kesken. **4)** Palautumisella haetaan vastapainoa työlle. Jos työsi on sosiaalista, voi yksinolo ja rauhoittuminen olla tarpeen. Jos työsi on ajattelutyötä tarvitset ehkä nollausta ja ärsykeetöntä olotilaa. Jos työsi on fyysistä, on tarpeen toisaalta lepo ja toisaalta fyysisen kunnon ylläpitäminen työtä varten. Istumatyöläinen puolestaan tarvitsee liikettä ja aktivointia keholle. Tässä muutamia esimerkkejä mainitakseni. **5)** Säännöllinen ruokailu pitää yllä hyvää vireystasoa. Raskas, rasvapitoinen ja nopeita hiilihydraatteja sisältävä ruoka saattaa väsyttää, joten kannattaa suosia terveellisiä ja kuitupitoisia ruokavaihtoehtoja. Ruokahetket ovat myös hyviä taukoja työstä. **6)** Joskus on tarpeen pysähtyä ja miettiä omaa jaksamista, joka vaihtelee elämäntilanteen ja työtilanteen mukaan. Vaikka toimisit samalla tavalla kuin ennenkin, ei se välttämättä sovellu uuteen tilanteeseen. Voit pohtia myös, mitä muutoksia on tarpeen tehdä. **7)** Levolle, työlle ja vapaa-ajalle pitäisi keskimäärin varata 8 tuntia vuorokaudessa. **8)** Yksi palautumisen taito on irrottautua työstä ja työasioista siten, ettei niitä mieltä vapaa-ajalla. Se on taito, jota voi harjoitella. Lue vinkkejä esimerkiksi Työpiste-lehden artikkelista Psykologinen palautuminen työstä.

<https://www.ttl.fi/tyopiste/psykologinen-palautuminen-tyosta-nama-kuusi-kokemusta-edistavat-sita>

Voit liittää artikkelin linkin chat-kenttää osallistujille.

<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p>Yhteinen arviointi: Yhteistyön edellytykset ja esteet</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>Oman organisaation käytäntöjen arviointi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tunnetta riittävän hyvin keskeiset yhteistyökumppanit 2. Esihenkilömme kannustaa ja tukee yhteistyön tekemistä 3. Meillä on mahdollisuus järjestää aikaa yhteistyön tekemiseen 4. Oman organisaatiomme käytännöt tukevat yhteistyön tekemistä </div> <div style="width: 45%;"> <p>Yhteistyön hyötyjen ja luottamuksen arviointi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteistyömme helpottaa työni tekemistä 2. Yhteistyömme mahdollistaa uudet ideat ja innovaatiot 3. Yhteistyömme innostaa ja tukee työhyvinvointiani 4. Osaamistani arvostetaan yhteistyössä 5. Uskallamme tuoda esille yhteistyössä tapahtuneita epäonnistumisia ja erehdyksiä. </div> </div> <p style="font-size: small;">2.3.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Valmistautuminen: Tee etukäteen 2 erillistä poll/kyselyä, jossa on dian kysymykset. Arviointiasteikon näet dialta.</p> <p>Ohje: Kun osallistujat ovat vastanneet kyselyyn, käy läpi vastauksia. Tee ääneen havaintoja, missä asiat ovat hyvin, jos keskiarvo on yli 4 ja missä asioissa on kehitettävää jos keskiarvo on kolme tai sen alle. Pyydä lyhyesti muutamia ajatuksia osallistujilta.</p> <p>Kerro työpajassa: Kysymykset kuvaavat yhteistyön edellytyksiä eri näkökulmista. Nämä voivat antaa vinkkejä siitä, mistä yhteistyön kehittämisessä kannattaa lähteä liikkeelle.</p>
 <p style="text-align: center; font-size: 2em; color: white;">Tauko</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">Työterveyslaitos</p>	<p>5min tauko</p>
 <p style="text-align: center; font-size: 1.5em;">Tarkasteltavan yhteistyöalueen valinta</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">Työterveyslaitos</p>	

Työterveyslaitos

Mitä yhteistyötä kehitetään?

1. a) Kuvatkaa nykyistä yhteistyötä (viimeiset kaksi vuotta) (15 min)

- Missä asioissa teette yhteistyötä?
- Mikä on yhteistyön tavoite?
- Miten yhteistyötä käytännössä toteutetaan?

1. b) Kuvatkaa potentiaalisia yhteistyöalueita (10 min)

- Mitä uusia yhteistyötarpeita havaitsette?
- Mitä uusia asiakkuuksia havaitsette?
- Mitä uusia toimintatapoja tunnistatte, joissa kannattaa tehdä yhteistyötä?
- Mitä hiipunutta tai päättynyttä yhteistyötä tulisi elvyttää?

2. Valitkaa keskeinen yhteistyön alue tarkastelun ja kehittämisen kohteeksi (15 min)

13.2023 TYÖTERVEYSLAITOS

Tärkeää: Pidä huolta aikataulusta tämän tehtävän kohdalla tarkasti. Huomioi, että yhteistyön osa-alueita ei kuvata tässä vaiheessa tarkasti.

Ohje: Kerro tällä dialla, mitä asioita mietitte. Seuraaville kahdelle dialle täytä keskustelun tuotoksia näkyville.

Kerro työpajassa: Seuraavaksi määrittelemme tarkemmin sen yhteistyön osa-alueen, jota kehitämme tämän työpajan aikana. Määrittelyä varten pohdimme ensin sitä, missä asioissa teemme yhteistyötä tällä hetkellä ja sen jälkeen mihin asioihin voisimme yhteistyötä laajentaa. Lopuksi päätämme yhdessä, mihin näistä osa-alueista keskitymme seuraavassa työpajan vaiheessa. Se tarkoittaa, että pohdimme valitun yhteistyön osa-alueen nykyistä sisältöä, tarkoitusta ja toimintatapoja ja sitä miten ne ovat muuttumassa lähitulevaisuudessa.

Työterveyslaitos

Nykyinen yhteistyö

Missä asioissa teemme yhteistyötä?	Mikä on yhteistyön tavoite?	Miten yhteistyötä toteutetaan?

13.2023 TYÖTERVEYSLAITOS

Aika: 15min

Valmistautuminen: Voit kopioida kysymykset valkotaululle tai tehdä oman dian, johon kirjoitat vastauksia.

Ohje: Mikäli ette ehdi vastata kaikkiin tarkentaviin kysymyksiin, ei se haittaa. Tärkeämpää on luoda näkymä siihen, missä kaikissa asioissa yhteistyötä tällä hetkellä tehdään.

Työterveyslaitos

Potentiaaliset yhteistyön osa-alueet

KYSYMYS	VASTAUS
Mitä uusia yhteistyötarpeita havaitsette?	
Mitä uusia asiakkuuksia havaitsette?	
Mitä uusia toimintatapoja tunnistatte, joissa kannattaa tehdä yhteistyötä?	
Mitä hiipunutta tai päättynyttä yhteistyötä tulisi elvyttää?	

13.2023 TYÖTERVEYSLAITOS

Aika: 10min

Valmistautuminen: Voit kopioida kysymykset valkotaululle tai tehdä oman dian, johon kirjoitat vastauksia.

Ohje: Valitkaa 2 kysymystä tältä dialta, joihin keskitytte.

Mikä yhteistyön alue valitaan kehittämisen kohteeksi?

Työterveyslaitos

23/2021

TYÖTERVEYSLAITOS

Aika: 15min

Ohje: Valitkaa yhteistyössä yksi yhteistyön osa-alue, jota lähdette kehittämään seuraavassa vaiheessa. Tarvittaessa voitte äänestää. Kirjoita yhteistyön osa-alue näkyville, esim. valkotaululle tai itselaatimillesi dioille.

Yhteistyön ja työhyvinvoinnin muutoskuva kehityskartan avulla

Työterveyslaitos

Aika: 2min

Mikä on yhteistyön ja työhyvinvoinnin kehityskartta?

Työterveyslaitos

- Kehityskartta auttaa hahmottamaan, mikä on yhteistyön
- Sisältö
- Tarkoitus
- Työhyvinvoinnin tilanne yhteistyöhön liittyen
- Miten ne ovat muuttumassa?

23/2021

TYÖTERVEYSLAITOS

24

Kerro työpajassa: Kehityskartta on työkalu, jonka avulla kehitämme valitsemamme yhteistyön osa-alueita. Kehittämisessä huomioidaan yhteistyö ja työhyvinvointi rinnakkain. Työkalu auttaa hahmottamaan, mikä on yhteistyön sisältö, tarkoitus ja työhyvinvoinnin tilanne yhteistyöhön liittyen, sekä miten ne ovat muuttumassa.

Nykytilanne ja lähituleva ja kaksi ulottuvuutta

- Kehityskartta on nelikenttä, jossa tarkastellaan yhteistyön ja työhyvinvoinnin nykytilannetta ja lähitulevaa kahden ulottuvuuden kautta
- Ulottuvuudet ovat
 1. Yhteistyön sisältö, tarkoitus ja työhyvinvoinnin kulmakivet
 2. Yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistämisen toimintatavat
 3. Millaisia ne ovat nyt?
 4. Mitä muutoksia niissä on lähitulevassa näkyvissä?

2.1.2021

TYÖHYVINVOINTI

25

Kerro työpajassa: Kehityskartta on nelikenttä, jossa vaaka-akselilla on yhteistyön sisältö, tarkoitus ja työhyvinvointi ja pystyakselilla toimintatavat.

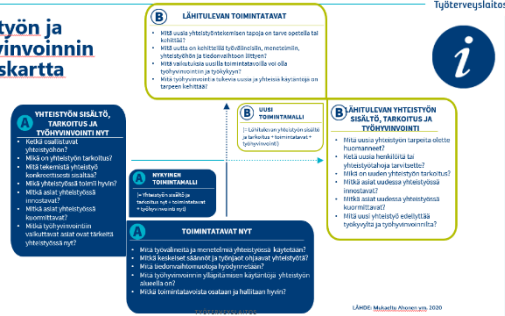
Aika: 8min

Kerro työpajassa: Nelikentän vasempaan alakulmaan kuvataan yhteistyön ja työhyvinvoinnin nykytilannetta ja oikeaan yläkulmaan asioita, joiden nähdään todennäköisesti tapahtuvan lähitulevaisuudessa. Lähituleva tarkoittaa tässä lyhyttä aikajännettä eli 0,5-1 vuotta. Kuvataan asioita ja tekemisen tapoja konkreettisesti. Lähitulevan osalta kuvataan asioita, jotka ovat jo lähipiirissä tai näkyvissä.

Käy läpi kysymykset nelikentän eri osa-alueista.

Huom! Tiedonvaihdonmuodot voidaan käsitellä laajasti koskemaan kaikkea tiedon liikkumiseen liittyvää, eli miten ja millä välineillä tietoa vaihdetaan yhteistyökumppanien välillä.

Yhteistyön ja työhyvinvoinnin kehityskartta

2.1.2021

LÄHITULEVA: MAAKUNTA 2020-2030

Kehityskartta-työskentelyn eteneminen

Täydentää karttaa yhdessä valitsemanne yhteistyöalueen näkökulmasta.

- Kirjittaa käytännön asioita arkityöstänne ja työhyvinvoinnista – ei toiveita, ongelmia tai ratkaisuja.
- Pohtikaa vain asioita, joihin voitte vaikuttaa.
- Puhukaa työstä ja työhyvinvoinnista: asioita ei henkilöidä

1. Täydentää nykyisen toimintamallin kuvaus (sininen alue)

- Kuvata yhteistyön sisältö ja tarkoitus, työhyvinvointi sekä toimintatavat

2. Täydentää uuden toimintamallin kuvaus (vihreä alue)

- Kuvata uuden yhteistyön sisältö ja tarkoitus, työhyvinvointi ja toimintatavat.

2.1.2021

TYÖHYVINVOINTI

27

Työskentelyaika: 30 min

Valmistautuminen: Tuo kehityskartta-kuva valkotaululle, jolla työskentelette tehtävän aikana.

Ohje: Tätä diaa ei tarvitse näyttää osallistujille, vaan voit antaa ohjeet valkotaululla. Tämä vaihe on parhaimmillaan noin 6 henkilön ryhmissä. Jaa osallistujat tarvittaessa pienryhmiin ja anna jokaiselle oma valkotaulu työstettäväksi.

Kerro työpajassa: Työskentely aloitetaan nykytilan kuvauksella, eli vastataan vasemman alakulman A-kenttien kysymyksiin. Kirjoittakaa vastauksia A-kenttien viereen. Kirjoittakaa vastaukset sinisille lapuille. (Väri tärkeä jatkoa varten)

Puolivälissä siirrytään pohtimaan lähitulevaa eli vastataan B-kenttien kysymyksiin. Kirjoittakaa lähitulevaa koskevat vastaukset vihreille lapuille. (Väri tärkeä jatkoa varten)

<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p>Toimintamallien nimeäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> Tarkastelkaa lokeroihin A (nyt) ja B (lähituleva) kirjaamianne asioita Nimetkää nykyinen yhteistyön toimintamalli (A) ja uusi yhteistyön toimintamalli (B) <ul style="list-style-type: none"> Miten kiteytätte nykyisen yhteistyön toimintamallin? Miten kiteytätte uuden yhteistyön toimintamallin? <p style="text-align: right;"></p> <p style="font-size: small;">23/2017 TYÖTERVEYSLAITOS 20</p>	<p>Työskentelyaika: 5 min</p> <p>Kerro työpajassa: Käytetään vielä 10 minuuttia aikaa kehityskartan tarkasteluun. Miten kiteyttäisitte nykyistä toimintamallia ja lähitulevan toimintamallia?</p> <p>Ohje: Kun osallistujat kiteyttävät toimintamalleja, poimi sieltä ajatuksia siitä, miten mallit voidaan nimetä. Esim. ”Yhteistyötä tarpeeseen, kukin tahoillaan” ja ”Yhdessä vahvempina ja kilpailukykyisempinä”. Voit kysyä toimintamallien nimiä myös osallistujilta. Kirjaa nimet näkyviin valkotaululle.</p>
	<p>Ohje: Mikäli työskentelitte pienryhmissä, toteuta lyhyt ryhmätehtävien purku. Pyydä ensimmäistä ryhmää esittelemään kehityskartta ja seuraavaa ryhmää täydentämään vastauksia. Kirjoita täydennetyt ja lisätyt vastaukset ensimmäisen ryhmän valkotaululle. Tavoitteena siis on, että kaikki ajatukset on saatu yhteiselle alustalle.</p> <p>HUOM! Tähän ei ole varattu ohjelmassa erikseen aikaa. Tarvittaessa lisää työpajan kesto tai lyhennä edellisiä työskentelyvaiheita 10min.</p>
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p style="text-align: center; color: white; font-size: 2em;">Tauko</p>	<p>Tauko 10min</p>

Työterveyslaitos

Työkykytalon ja kehityskartan tarkastelu rinnakkain

23.002 TYÖTERVEYSLAITOS

Työskentelyaika: 5min siirtelyaika ja 15min keskustelu aika
Valmistautuminen: Tallenna työkykytalon kuva sellaiseen paikkaan tietokoneellesi, josta voit sen nopeasti tuoda valkotalulle kehityskartan rinnalle.
Ohje: Jatkaa työskentelyä yhteisellä valkotalulla.
Kerro työpajassa: Jokainen saa tuoda 2-4 mielestään tärkeintä lappua työkykytalon. Sijoittakaa ne kerroksiin, joihin ne mielestänne kuuluvat. (5min)

Siirtelyn jälkeen keskustelkaa työkykytalon seuraavan dian kysymyksiä avulla. Voitte myös tarkastella, onko lappuja suurin piirtein saman verran kaikissa kerroksissa, vai onko joku kerros jäänyt vähemmälle huomiolle.

Työterveyslaitos

Yhteinen keskustelu

- Kumpi painottuu enemmän: nykyinen vai uusi toimintamalli?
- Ovatko työkykytalon kerrokset tasapainossa?
 - Onko eroja kerroksissa nykyisen ja uuden toimintamallin välillä?
- Mitä havaintoja yhteistyöstä suhteessa työkykytalon?
 - Mitä nykyinen toimintamalli edellyttää työkykyä ja työhyvinvoinnilla?
 - Mitä uusi toimintamalli edellyttää työkykyä ja työhyvinvoinnilla?
- Onko tarpeen tehdä lisäyksiä kehityskartalle?

23.002 TYÖTERVEYSLAITOS

Huom! Siniset laput kuvaavat nykyistä toimintamallia ja vihreitä laput kuvaavat lähitulevan toimintamallia. Hyödynnä näitä keskustelussa.

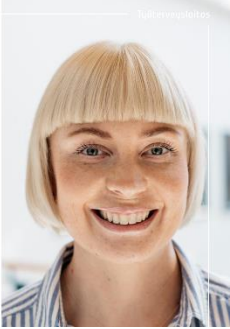
Työterveyslaitos

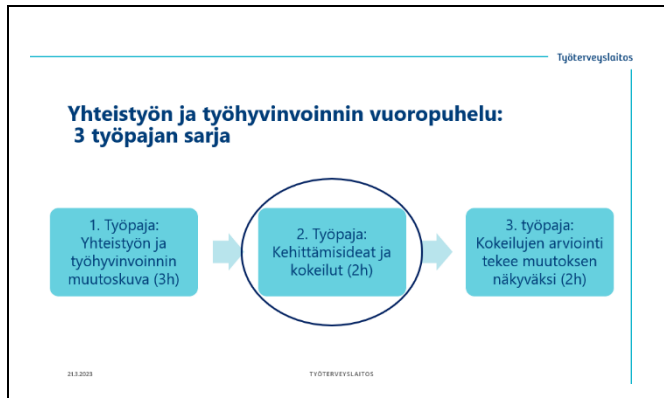
Mikä on tärkeintä?

- Mikä on sinulle tärkeintä yhteistyön kehittämisessä?
 - Jokaisella on käytössä 2 ääntä.
 - Merkitse äänesi työkykytalon lappuihin.
- Mitkä aiheet saivat eniten ääniä?
- Pidetään nämä aiheet erityisesti mielessä seuraavassa työpajassa, kun ideoimme kehittämiskokeiluja yhteistyön edistämiseksi.

23.002 TYÖTERVEYSLAITOS

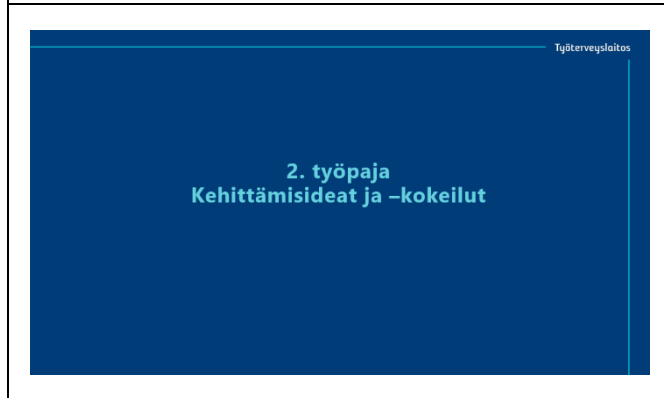
Työskentelyaika: 5 min.
Valmistautuminen: Pohdi etukäteen miten valkotalulla äänestetään? Valmistaudu antamaan ohjeet äänestykselle.
Kerro työpajassa: Seuraavaksi äänestetään tärkeimmistä yhteistyön kehittämiskohteista. Äänestys tapahtuu merkitsemällä oma ääni Työkykytalon tuotuihin lappuihin. Ääniä on käytettävissä 2 per henkilö. Totea mitkä aiheet saivat eniten ääniä. Eniten ääniä saaneiden aiheiden osalta jatkamme työskentelyä seuraavassa työpajassa.

<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <p>Välitehtävä</p> <p>Mieti työskentelyn pohjalta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mitä yhteistyön kehittämistarpeita nousi esille? • Mitä yhteistyö edellyttää työkyvyltä tai työhyvinvoinnilta lähitulevaisuudessa? • Mieti 1–3 konkreettista kehittämissideaa seuraavaa työpajaa varten. <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid #00A0C0; border-radius: 10px; padding: 5px; width: 15%;"> <p>1. TYÖPAJA Yhteistyön ja työhyvinvoinnin muutoskuva (3 h)</p> </div> <div style="border: 1px solid #00A0C0; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 15%; text-align: center;"> <p>2. TYÖPAJA Kehittämissideat ja kokeilut (2 h)</p> </div> <div style="border: 1px solid #00A0C0; border-radius: 10px; padding: 5px; width: 15%;"> <p>3. TYÖPAJA Kokeilujen arviointi tekee muutoksen näkyväksi (2 h)</p> </div> </div> <p style="font-size: small;">23.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Kerro työpajassa: Kerro kaikille seuraavan työpajan ajankohta. Ennen seuraavaa työpajaa saatte pienen välitehtävän. Pohdi tämänpäiväisen työskentelyn pohjalta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä kehittämistarpeita nousi esille? - Mitä yhteistyö edellyttää työkyvyltä ja työhyvinvoinnilta lähitulevaisuudessa? - Keksi 1-3 konkreettista kehittämissideaa ennen seuraavaa työpajaa, jotka koskevat äsken eniten ääniä saaneita asioita
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <div style="background-color: #00A0C0; color: white; padding: 40px; text-align: center;"> <p>1. työpajan palaute</p> </div>	
<p>Mitä uutta opit yhteistyöstä ja työhyvinvoinnista tänään?</p> <div style="text-align: right;"> <p style="font-size: x-small;">Työterveyslaitos</p> </div> <p style="font-size: x-small;">25.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Työskentelyaika: 5 min.</p> <p>Kerro työpajassa: Pohdi hetki, mitä uutta opit yhteistyöstä ja työhyvinvoinnista tänään. Kirjoita vastauksesi chat-kenttään.</p>

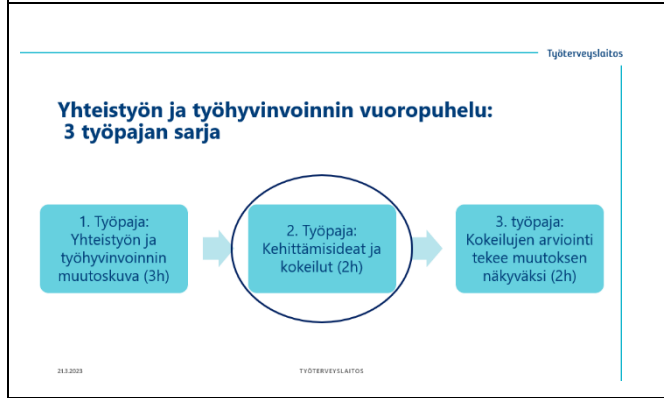

Tämä on ensimmäisen työpajan viimeinen dia.

Ohje: Kertaa vielä seuraavan työpajan ajankohta ja kiitä osallistujia aktiivisuudesta. Lähetä osallistujille välitehtävä ja tarvittavat materiaalit (linkki valkotaulusta, tai kuva työskentelystä).

Tämä on toisen työpajan ensimmäinen dia.

2. Työpajan sisältö/ohjelma (2h)

- Virittäytyminen ja 1. työpajan kertaus (15min)
- Kehittämiseidoiden työstäminen ja kokeilujen valinta (1h 5min)
- Tauko (10min)
- Kokeilusuunnitelman laatiminen (25min)
- Työpajan palaute (5min)

Kehittämisen prosessin tarkoitus ja hyödyt

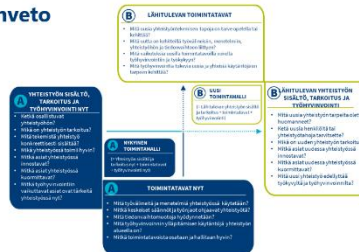
Tavoitteena on kehittää yhteistyötä kahden organisaation välillä:

- Opimme yhteisen kehittämisen ja arvioimisen tavan ja mallin.
- Teemme tilanteen ja siinä tapahtuvan muutoksen näkyväksi.
- Yhdistämme työn kehittämisen ja työhyvinvoinnin edistämisen.
- **Tartumme haasteisiin ja käynnistämme kehittämiskokeiluja.**
- Arvioimme yhdessä kokeiluja ja jaamme niistä kokemuksia.
- Sovimme, miten kehittämistä jatketaan.

Kerro työpajassa: Tässä työpajassa keskitymme yhteistyön kehittämiseen ja ideoimme konkreettisia kehittämiskokeiluja. Lopuksi vielä valitsemme muutaman kokeilun sekä sovimme niille toteutussuunnitelman.

1. Työpajan yhteenveto

Valmistautuminen: Tee itsellesi dia tai näytä edellisen kerran valkotaulua, josta näkyy kehityskarttatyöskentelyn tulokset ja valitsemanne keskeiset asiat työkykytalo.

Kerro työpajassa: Kertaa keskeiset asiat kehityskartasta. Kerro ääneen, mitkä keskeiset asiat nostettiin työkykytaloon ja mitkä asiat saivat eniten ääniä työkykytaloon liittyvässä äänestyksessä edellisellä kerralla. Kerro, että keskitytään tänään asioihin, jotka saivat eniten ääniä työkykytaloossa.

<p>Työterveyslaitos</p> <h2>Virittäytyminen</h2>	
<p>Virittäytyminen</p> <ul style="list-style-type: none">Mitä yhteistyöhön liittyvää näet kuvassa? <p>11.2.2021 TYÖTERVEYSLAITOS</p> 	<p>Tavoite: Virittäytymisen tavoitteena on innostaa ja herätellä luovaan ajatteluun. Samalla osallistujat irrottautuvat edellisistä työtehtävistä ja suuntaavat ajatuksia yhteistyön kehittämiseen.</p> <p>Kerro työpajassa: Anna jokaiselle osallistujalle hetki aikaa pohtia kuvaa. Käykää läpi kierros, jossa jokainen saa kertoa mitä yhteistyöhön liittyvää näkee kuvassa. Jos osallistujia on enemmän kuin 10 henkilöä, pyydä kirjoittamaan mielipide chat-kenttään.</p>
<p>Työterveyslaitos</p> <h2>Kehittämisideoiden työstäminen ja kokeilujen valinta</h2>	

Ideoinnin pelisäännöt

- Määrä korvaa laadun. Kun ideoita tulee paljon, on joukossa lopulta myös todella hyviä.
- Kritisointi on kielletty, sille on aikansa myöhemmin.
- Kaikkien ehdotukset ovat yhtä tärkeitä.
- Kirjataan kaikki ideat näkyville
- Ideat voivat olla myös pieniä
- Innostu muiden ideoista ja rakenna niitä eteenpäin. Yllätä!
- Yhdistele ideoita, vaihda näkökulmaa

11.4.2021

TYÖTERVEYSLAITOS

Tavoite: Pelisääntöjen kertaamisella vahvistetaan psykologista turvallisuutta, jotta jokainen uskaltaa kertoa ideoitaan ääneen. Toisaalta tavoitteena on myös houkutella tuottamaan paljon ideoita eikä karsia niitä ideointivaiheessa.

Kerro työpajassa: Kerro ideoinnin pelisäännöt. Korosta mielestäsi itsellesi ja ryhmällemme tärkeitä asioita. Voit esittää myös omat toiveesi osallistujille.

Kokeilujen ideointi pienryhmissä

Työterveyslaitos

- Työskentely 4-5 hlön ryhmissä
 - Työskentelyaika 30 min
- Tehtävänanto
 - Kertokaa toisillenne välitehtävän tulokset: 1-3 konkreettista kehittämisideaa
 - Keksikää yhdessä lisää ideoita (vähintään 6 ideaa lisää)
 - Kirjoittakaa kaikki ideat yhteiselle alustalle, jossa on jokaiselle ryhmälle oma alue
 - Huomioikaa sekä yhteistyö että työhyvinvointi ideoissanne
 - Lopuksi valitkaa 3-4 parasta ja toteuttamiskelpoisinta ehdotustanne ja valmistautukaa esittelemään ne muille ryhmille
 - Mikä on tarve, johon ehdotus tuo ratkaisun?
 - Mitä toteuttamisesta seuraisi yhteistyön ja työhyvinvoinnin kannalta?

11.4.2021

TYÖTERVEYSLAITOS

Työskentelyaika: 30min

Valmistautuminen: Valmistele yhteinen valkotaulu, jossa on jokaiselle ryhmälle oma osio.

Esimerkiksi padletissa oma sarake tai Flingassa ruudukko kuvana, joka jakaa jokaiselle ryhmälle oman osion.

Kerro työpajassa: Osallistujat jaetaan pienryhmiin. Kerratkaa pienryhmissä ensin välitehtävä, eli mitä konkreettisia ideoita olette keksineet tähän mennessä. Kierroksen jälkeen ideoikaa yhdessä lisää vähintään 6 ideaa, jotka keskittyvät sekä yhteistyön että työhyvinvoinnin kehittämiseen.

Muistakaa: Määrä korvaa laadun. Kirjoittakaa kaikki ideat valkotaululle omaan osioonne.

Toisessa vaiheessa valitkaa yhdessä 3-4 parasta ja **toteutuskelpoisinta** ideaa. Pohtikaa mihin ongelmaan ne tuovat ratkaisun ja mitä niistä seuraa. Valitkaa siis 3-4 ideaa, jotka on mahdollista aidosti toteuttaa. Valmistautukaa esittelemään valitsemanne ideat muille ryhmille.

Tauko

Tauko 10min

Ideoiden esittely

1. Ryhmät esittelevät 3-4 parasta ja toteuttamiskeinoisinta ideoansa muille
 - Esittelyn yhteydessä 3-4 parasta ideaa siirretään yhteiselle työskentelyalueelle alustalla
2. Yhteinen keskustelu
 - Jäsennekkää ideoita: Löytyykö samankaltaisia?
 - Voiko ideoita yhdistää?
 - Tuleeko mieleen näiden pohjalta uutta ideaa?

Työterveyslaitos

11.4.2022

TYÖTERVEYSLAITOS

Työskentelyaika: 10min

Kerro työpajassa: Jokainen ryhmä esittelee 3-4 valitsemaansa ideaa muille lyhyesti (esim. 2min). Vedä yhteen, mitkä ideat olivat samanlaisia. Kysy osallistujilta, voiko ideoita yhdistää? Voit vielä varmistaa, tuleeko näiden keskustelujen pohjalta mieleen jotain uutta ideaa, joka pitäisi tässä vaiheessa ottaa mukaan. Tarvittaessa kirjaa uudet ideat valkotaululle.

Ideat nelikentälle ja yhteinen arviointi

Työterveyslaitos

1. Sijoittakaa esitellyt ideat nelikenttään
2. Yhteinen arviointi
 - Onko riittävästi ideoita, jotka vievät toimintaa kohti lähitulevaa?
 - Ovatko ideat tasapainossa yhteistyön ja työhyvinvoinnin kehittämisen suhteen

11.4.2022

TYÖTERVEYSLAITOS

Työskentelyaika: 15min

Valmistautuminen: Tuo tauon aikana kuva nelikentästä yhteiselle valkotaululle. Muista tuoda kuva omissa tiedostoissasi helposti löydettävään paikkaan, jotta saat tehtyä tämän nopeasti.

Kerro työpajassa: Siirtäkää jokaisen ryhmän esitellyt ideat tälle nelikentälle. Nelikentän ulottuvuuksia ovat pystyakselilla yhteistyö ja työhyvinvointi ja vaaka-akselilla nykyisen toimintamallin ja tulevan toimintamallin kehittäminen. Esimerkiksi, jos idea edistää yhtä paljon yhteistyötä ja työhyvinvointia sijoittuu se pystyakselin keskelle. Pyydä, että osallistujat ovat sijoittamisessa rehellisiä, tilannetta ei kannata kaunistella.

Keskustelkaa yhdessä, onko riittävästi ideoita, jotka kehittävät toimintaanne kohti tulevaa toimintamallia ja ovatko ideat tasapainossa yhteistyön ja työhyvinvoinnin kehittämisen suhteen.

Ideoista kokeiluiksi. Valinta

1. Kokeilujen valinta
 - Jokaisella on käytettävissä 2 ääntä: Millä kehittämisidealla kehittäminen pitäisi mielestäsi aloittaa?
2. Valitaan 1-3 eniten ääniä saanutta ideaa toteutettavaksi kokeiluksi
 - Valitkaa ainakin yksi idea, joka keskittyy uuden toimintamallin kehittämiseen.
 - Muut ideat säilytetään ja niitä voidaan kokeilla myöhemmin.

Työterveyslaitos

11.4.2022

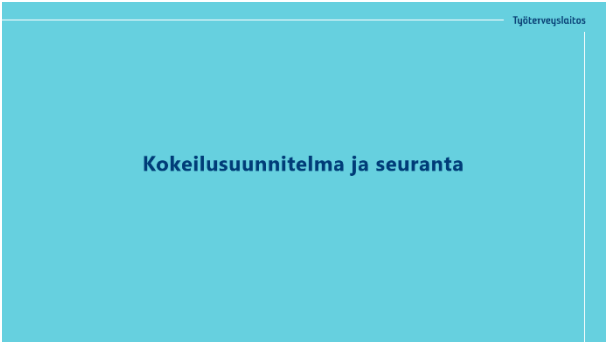
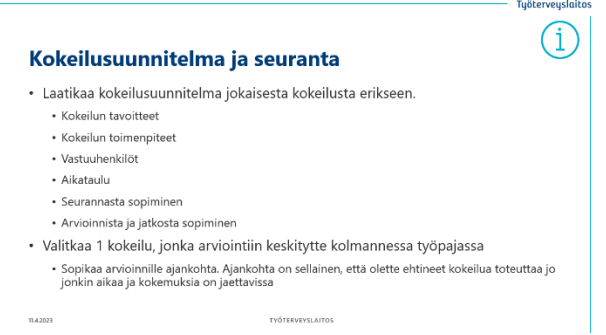
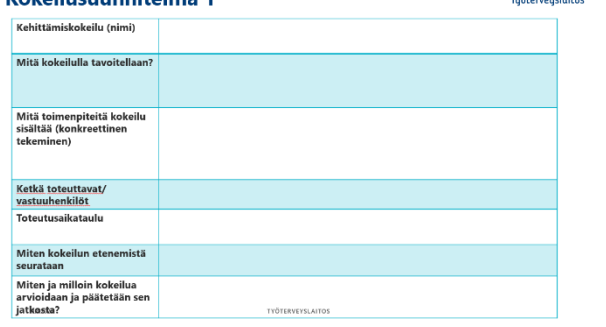
TYÖTERVEYSLAITOS

Työskentelyaika: 5-10min

Tavoite: Hyvistä ideoista karsitaan toteutukseen 1-3 eli se määrä, jotka aidosti voidaan toteuttaa. Äänestys mahdollistaa yhteisen päätöksenteon.

Valmistautuminen: Pohdi etukäteen, miten äänestys tapahtuu yhteisellä valkotaululla. Flingsassa esim. kynätoiminnolla ja padletissa tykkäystoiminnolla. Halutessasi tee nopeasti poll-äänestysvaihtoehdoista työpajan aikana (työpari on hyvä apu).

Kerro työpajassa: Valitaan yhdessä 1-3 kokeilua toteutukseen. Jokaisella on käytettävissä 2 ääntä. Valitse ne kokeilut (nelikentästä), joilla mielestäsi meidän pitäisi yhteistyön ja työhyvinvoinnin kehittäminen aloittaa. Anna ainakin toinen äänesi idealle, joka vie kohti tulevaa toimintamallia. Totea lopuksi äänestyksen tulos.

	
	<p>Työskentelyaika: 25min kokeilusuunnitelmien laatimiselle</p> <p>Valmistautuminen: Tee etukäteen taulukot (malli seuraavalla dialla), jota voitte yhdessä täyttää.</p> <p>Ohje: Tämä vaihe on usein hidas, joten pidä huolta aikataulusta. Tärkeintä on sopia aikataulusta, vastuuhenkilöistä ja siitä, miten lähdetään liikkeelle. Tarkemmat suunnitelmat voidaan laatia myöhemmin.</p> <p>Kerro työpajassa: Sovitaan yhdessä valitsemillemme kokeiluille toteutussuunnitelma. Täyttäkää yhdessä jokaiselle kokeilulle kokeilusuunnitelma.</p> <p>Valitkaa lopuksi yksi kokeilu, jota arvioitte yhdessä kolmannessa työpajassa. Jos ehditte, sopikaa myös kolmannen työpajan ajankohta. Kolmas työpaja sijoittuu 3-6 kuukauden päähän toisesta työpajasta.</p>
	<p>Kokeilun nimi: Sopikaa yhdessä</p> <p>Mitä tavoitellaan: Mihin ongelmaan kokeilu tuo ratkaisun?</p> <p>Mitä toimenpiteitä sisältää: Kuvatkaa tähän konkreettista tekemistä. Tässä vaiheessa suunnitelman ei tarvitse olla tarkka, voitte tarkentaa myöhemmin</p> <p>Vastuuhenkilöt: Muutama etenemisestä vastaava henkilö. Sopikaa, että kaikki kuitenkin osallistuvat toteutukseen.</p> <p>Toteutusaikataulu: Milloin on valmista tai toiminta on käynnissä</p> <p>Kokeilun seuranta: Sopikaa esim. kuukausittaisesta seurannasta, jolloin käynte yhdessä läpi, miten kokeilu etenee. Seuranta voi olla osa jotain olemassa olevaan palaverikäytäntöä.</p> <p>Kokeilun arviointi: Onko tämä kokeilu se, jota arvioitte yhdessä 3. työpajassa? Jos ei, sopikaa miten arvioitte tätä kokeilua ja päätätte sen jatkosta. Sopikaa tarvittaessa arvioinnille aikataulu.</p>

Kokeilusuunnitelma 2

Työterveyslaitos

Kehittämiskokeilu (nimi)	
Mitä kokeilulla tavoitellaan?	
Mitä toimenpiteitä kokeilu sisältää (konkreettinen tekeminen)	
Ketkä toteuttavat/vastuuhenkilöt	
Toteutusaikataulu	
Miten kokeilun etenemistä seurataan	
Miten ja milloin kokeilua arvioidaan ja päätetään sen jatkosta?	TYÖTERVEYSLAITOS

Kokeilusuunnitelma 3

Työterveyslaitos

Kehittämiskokeilu (nimi)	
Mitä kokeilulla tavoitellaan?	
Mitä toimenpiteitä kokeilu sisältää (konkreettinen tekeminen)	
Ketkä toteuttavat/vastuuhenkilöt	
Toteutusaikataulu	
Miten kokeilun etenemistä seurataan	
Miten ja milloin kokeilua arvioidaan ja päätetään sen jatkosta?	TYÖTERVEYSLAITOS

Esimerkki seurantalomakkeesta

Työterveyslaitos

KOKEILU: _____

Vastuuhenkilö(t): _____

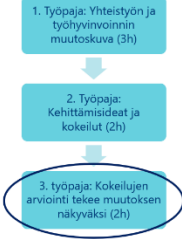

Aikataulu, seuranta-aikataulu: _____

Pvm	Mitä tehtiin?	Missä onnistuttin? Mikä edisti kehittämistä?	Mitä pulmia oli tai mikä häyttasi?	Miten edetään? Jatkoideoita?

11.4.2021

TYÖTERVEYSLAITOS

Tämä on esimerkki seurantalomakkeesta, jonka avulla voitte säännöllisesti seurata kokeilun edistymistä.

<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <h3>Miten arviointi toteutetaan 3. työpajassa?</h3> <p>Arviointi ei ole kehittämisen päätepiste</p> <ul style="list-style-type: none"> Arvioinnin tarkoitus on tukea kehittämistyötä ja oppimista sekä kokeilun juurruttamista arkeen. Annetaan ääni kokeilijoille itselleen ja tuetaan näin kehittämisaktiivisuutta. <p>Arviointityöpajan kulku</p> <ul style="list-style-type: none"> Kokeilijat esittelevät kokeilun. Tämän jälkeen arvioidaan yhdessä kokeilun vaikutuksia, hyötyjä ja haittoja eri näkökulmista. Ei arvioida henkilöitä. Sovitaan kokeilun jatkosta. Arvioinnissa käytetään kehittävän arvioinnin tapaa. <p><small>11.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</small></p> 	<p>Tavoite: Tavoitteena kertoa lyhyesti arvioinnin periaatteista ja tavoitteesta.</p> <p>Kerro työpajassa: Yhteinen arviointi mahdollistaa kokeilun äärelle pysähtymisen. Arviointi ei kuitenkaan päättä kehittämistä, vaan tavoitteena on ennemminkin tukea jatkokehittämistä ja kokeilun toteutusta. Arviointityöpajaan osallistuvat kaikki kokeiluun osallistuneet henkilöt sekä pyydämme mukaan myös henkilöitä (esim. sidosryhmän edustajia), jotka voivat tukea kokeilun edistämistä ja levittämistä. Työpaja etenee siten, että ensin esitellään kokeilun aikaansaannoksia, jonka jälkeen kokeilijat arvioivat kokeilun vaikutuksia monesta eri näkökulmasta. Tämän jälkeen sidosryhmien edustajat antaa palautetta ja ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi. Lopuksi kokeilijat päättävät, miten kokeilun kanssa jatketaan.</p>
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <h2>2. työpajan palaute</h2>	
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <h3>Palaute</h3> <ul style="list-style-type: none"> Mikä valituissa kokeiluissa innostaa sinua erityisesti? <p><small>11.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</small></p>	<p>Työskentelyaika: 5min</p> <p>Tavoite: Tässä osiossa osallistujat pohtivat arvioinnin hyötyjä omasta näkökulmastaan. Tavoitteena on herätellä ajatuksia siitä, että yhteinen arviointi voi olla tarpeen myös jatkossa.</p> <p>Kerro työpajassa: Pyydä osallistujia vuorollaan kertomaan, mikä kokeiluissa innostaa erityisesti? Jos aikaa on vähän, pyydä kirjoittamaan vastaukset chat-kenttään.</p>

<p style="text-align: right; font-size: small;">Työterveyslaitos</p> <p>Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelu: 3 työpajan sarja</p> <p style="font-size: x-small;">1. Työpaja: Yhteistyön ja työhyvinvoinnin muutoskuva (3h)</p> <p style="font-size: x-small;">2. Työpaja: Kehittämisiä ja kokeilut (2h)</p> <p style="font-size: x-small;">3. Työpaja: Kokeilujen arviointi tekee muutoksen näkyväksi (2h)</p> <p style="font-size: x-small;">TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Tämä on toisen työpajan viimeinen dia. Kertaa vielä kolmannen työpajan ajankohta ja kiitä osallistujia aktiivisesta osallistumisesta.</p>
<p style="text-align: right; font-size: small;">Työterveyslaitos</p> <p style="text-align: center;">3. työpaja: Kokeilujen arviointi tekee muutoksen näkyväksi</p>	<p>Tästä alkaa kokeilujen arviointi.</p>
<p style="text-align: right; font-size: small;">Työterveyslaitos</p> <p>Yhteistyön ja työhyvinvoinnin vuoropuhelu: 3 työpajan sarja</p> <p style="font-size: x-small;">1. Työpaja: Yhteistyön ja työhyvinvoinnin muutoskuva (3h)</p> <p style="font-size: x-small;">2. Työpaja: Kehittämisiä ja kokeilut (2h)</p> <p style="font-size: x-small;">3. Työpaja: Kokeilujen arviointi tekee muutoksen näkyväksi (2h)</p> <p style="font-size: x-small;">TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Tämä on kehittämisprosessin kolmas työpaja.</p>

Kehittämispöytätyön tarkoitus ja hyödyt

Tavoitteena on kehittää yhteistyötä kahden organisaation välillä:

- Opimme yhteisen kehittämisen ja arvioimisen tavan ja mallin.
- Teemme tilanteen ja siinä tapahtuvan muutoksen näkyväksi.
- Yhdistämme työn kehittämisen ja työhyvinvoinnin edistämisen
- Tartumme haasteisiin ja käynnistämme kehittämiskokeiluja.
- Arvioimme yhdessä kokeiluja ja jaamme niistä kokemuksia.
- Sovimme, miten kehittämistä jatketaan.

13.4.2023

TYÖTERVEYSLAITOS

Kerro työpajassa: Kehittämiskokeilujen arviointi on tärkeä vaihe yhteisen oppimisen ja jatkon kannalta. Arvioinnin tarkoituksena on juurruttaa kokeiluksi osaksi kahden organisaation toimintaa. Osallistujat pääsevät jakamaan kokemuksia tehdystä kehittämistyöstä. Työpajan aikana on tarkoitus sopia, miten kehittämistä jatketaan.

Kokeilun arviointityöpaja (kesto 2 h)

Työterveyslaitos

- Virittäytyminen ja johdanto arviointiin (15 min)
- Kokeilun esittely (10 min)
- Sisäkehä: Kokeilijoiden arviot (45 min)
- Tauko (5 min)
- Ulkokehän arviointi ja ehdotukset (20 min)
- Sisäkehä: Ehdotusten käsittely, jatko ja vastuut (20 min)
- Työpajan palaute (5 min)

11.4.2023

TYÖTERVEYSLAITOS

Valmistautuminen: Arviointityöpajan kutsut kannattaa lähettää 1-2 kuukautta ennen työpajaa. Ajattele kehittämiskokeiluihin liittyvää verkostoa kun mietit kutsulistaa. Kutsu arviointipajaan kokeilussa mukana olleet kehittäjät (sisäkehän osallistujat). Kaikki ne henkilöt, jotka ovat olleet aktiivisesti mukana kokeilun suunnittelussa ja toteutuksessa. Jos kokeilu on ollut laaja, rajaa sisäkehän kutsuttujen määrä noin kymmeneen henkilöön. Seuraavaksi mieti ketkä tahot voisivat auttaa teitä kokeilun edistämässä. Kutsu mukaan omastasi sekä kumppaniorganisaatiostasi henkilöitä (ulkokehän osallistujat), jotka voivat levittää hyviä käytäntöjä.

- Arviointityöpajan suositeltava kesto on kaksi tuntia.
- Valmistaudu työpajaan kokoamalla aineistoa kehittämiskokeilusta.

Virittäytyminen työpajaan ja esittäytymiset

1. Kirjoita sanapilveen yhdellä sanalla sinua viimeksi ilahduttanut asia yhteistyössä

13.4.2023

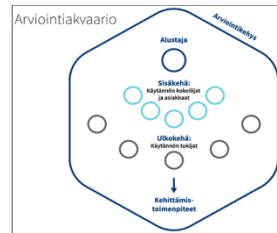
TYÖTERVEYSLAITOS

Tavoite: Virittäytyminen johdattaa ajatuksia kokeilujen hyötyjen tarkasteluun. Samalla ajatukset irrottautuvat edellisistä työtehtävistä ja keskittyminen kohdistetaan alkavan työpajan sisältöön.
Valmistautuminen: Valmistele kokoukseen sanapilvi-kysymys etukäteen. Käytä esim. Teamsin Poll-toiminnon sanapilveä.

Ohje: Pyydä osallistujia kirjaamaan sanapilveen yhteistyössä viimeksi ilahduttanut asia. Tee yhteenveto sanapilvestä ja sano keskeisiä asioita ääneen.

Arviointipajan osallistajat

- Sisäkehä:
 - Esitellään sisäkehän osallistajat
- Ulkokehä:
 - Esitellään ulkokehän osallistajat

Tavoite: Tässä vaiheessa esitellään lyhyesti osallistujat.

Esittäytymiset: Jos osallistujat eivät tunne toisiaan, on hyvä tehdä esittelyt tässä vaiheessa. Jos osallistujia on paljon: ohjaaja esittelee osallistujat lyhyesti. Jos osallistujia on alle 10, voivat osallistujat esittäytyä itse.

Kerro osallistujille, ketkä kuuluvat sisäkehälle ja ketkä ulkokehälle.

Kehittävä arviointi yhteisen oppimisen palveluksessa

Tavoite: Johdattele osallistujat arvioinnin periaatteisiin.

Kerro työpajassa: Arvioinnin tarkoitus on tukea kehittämistyötä ja oppimista sekä kokeilujen juurruttamista arkeen. Tässä työpajassa te saatte kertoa kokemuksistanne kehittämisestä. Kertokaa rehellisesti ja avoimesti ajatuksistanne kehittämisen kaikista vaiheista. Tuokaa esiin onnistumisten lisäksi kehittämisen karikat ja sudenkuopat. Näistä on tärkeä oppia yhdessä.

Arviointi osaksi kehittämistä

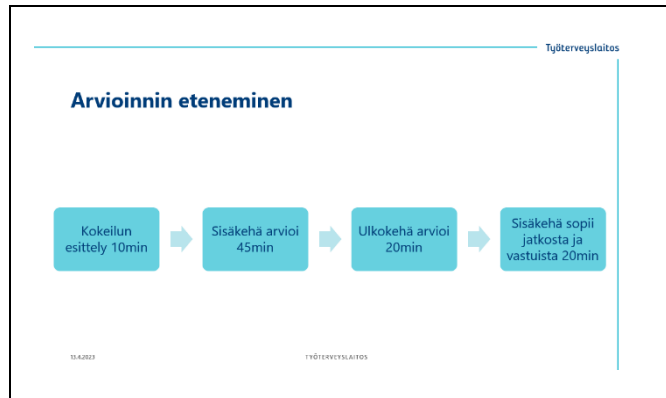
Arviointi ei ole kehittämisen päätepiste

- Arvioinnin tarkoitus on tukea kehittämistyötä ja oppimista sekä kokeilun juurruttamista arkeen.
- On tärkeää antaa ääni kokeilijoille itselleen

Arviointi auttaa suuntaamaan kehittämistyötä pitkäjänteisesti

- Arvioidaan kokeilujen vaikutuksia, hyötyjä ja haittoja eri näkökulmista. Ei arvioida henkilöitä.
- Jos kokeilu ei toiminut, miten sitä voisi muokata? Vai syntyykö uusi idea?
- Onko työssä jotain sellaista, joka vaatii muutosta, jotta kokeilua voisi jatkaa?
- Tuiko kokeilussa esiin asioita, jotka edistävät tai estävät kehittämistä?

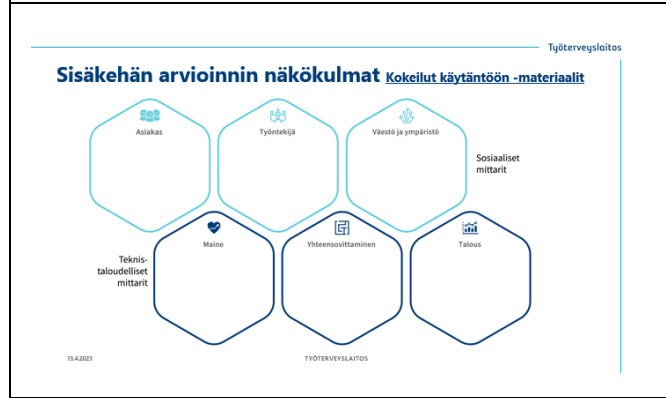

Kerro työpajassa: Arviointi etenee siten, että ensimmäiseksi kuulemme kokeilun etenemisestä ja tuloksista. Tämän jälkeen sisäkehä arvioi kokeilua kuudesta eri näkökulmasta. Tämän jälkeen ulkokehä tekee arvioita sisäkehän keskustelujen pohjalta. Lopuksi vielä sisäkehä keskustelee ulkokehän ajatuksista ja sopii jatkotoimenpiteistä.

Kerro työpajassa: Sisäkehän ja ulkokehän vuorottelusta käytetään nimitystä arviointiakvaario. Tällöin ajatuksena on sisäkehän ja ulkokehän vuorottelu, jolloin vuorotellaan aktiivista keskustelijan ja aktiivista kuuntelijan roolia. Kuuntelu nousee tässä tärkeään rooliin. Sisäkehän arvioissa ulkokehä kuuntelee aktiivisesti ja tekee muistiinpanoja. Vastaavasti ulkokehän arviointivuoron aikana sisäkehä kuuntelee. Kun on sisäkehän vuoro arvioida ja keskustella, avatkaa kameranne. Vastaavasti ulkokehä avaa kamerat omalla keskusteluvuorollaan.

Arvioinnin avulla opitaan yhdessä kokeilusta. Arviointityökalun kuusi näkökulmaa ja niiden kysymykset laajentavat ymmärrystä kokeilusta ja sen hyödyistä. Hyödyllistä on kuulla erilaisia ja rehellisiä näkemyksiä kokeilun etenemisestä ja onnistumisesta.

Kerro työpajassa: Tässä ovat sisäkehän kuusi arviointinäkökulmaa. Arvioinnissa otetaan huomioon sekä sosiaaliset että teknis-taloudelliset -seikat. Jokaiseen osioon on valmisteltu muutamia kysymyksiä.

<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <h3>Ulkokehä arvioi kohdat 1–3</h3> <p>Kokeilut käytäntöön -materiaalit 24.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Kerro työpajassa: Ulkokehä arvioi vuorollaan kokeilun onnistumista sen perusteella, mitä kuulitte sisäkehän kertomana. Ulkokehälle on kolme arviointikysymystä: mitä kokeilusta opittiin, mitä pitäisi tehdä seuraavaksi ja tuki kokeilulle. Ulkokehän tavoitteena on tukea sisäkehän toimintaa ja tukea kokeilun edistämistä tulevaisuudessa.</p>
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <h3>Sisäkehän päätös</h3> <ul style="list-style-type: none"> Tähän uusi kuva (kts. Edellisen dian notes-kentän ohjeet Marille) <p>13.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Kerro työpajassa: Lopuksi vielä sisäkehä keskustele ja vetää yhteen arviointia. Tehkää tässä vaiheessa päätöksiä ja suunnitelmaa siitä, miten kokeilun kanssa jatketaan.</p>
<p style="text-align: right;">Työterveyslaitos</p> <h2 style="text-align: center;">Arviointi</h2>	

<p>Työterveyslaitos</p> <p>Kokeilun esittely</p> <p>11.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Työskentelyaika: 10min Valmistautuminen: Sopikaa etukäteen kuka esittelee kokeilun. Tätä varten voit pyytää 1-2 diaa.</p>
<p>Työterveyslaitos</p> <p>Sisäkehän arviointikeskustelu</p> <p>11.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</p>	<p>Työskentelyaika: 45min Valmistautuminen: Tuo arviointikysymykset valkotaululle.</p> <p>Työskentelyn aikana: Sovi ohjaajaparisi kanssa, kumpi kirjaa ajatuksia valkotaululle keskustelun aikana. Jos ohjaat yksin, voit pyytää myös osallistujia kirjaamaan, mutta se voi hidastaa keskustelua. Vastaukset on hyvä näkyä ruudulla kaikille koko keskustelun ajan.</p> <ul style="list-style-type: none">• Pyydä sisäkehää laittamaan kamerat päälle• Käynnistä keskustelu ensimmäisestä aiheesta.• Siirrä osallistujat arviointiaiheesta toiseen, jotta kaikki aiheet ehditään käsitellä.• Pyrkikää vastaamaan kaikkiin kysymyksiin, mutta ei haittaa, jos aika ei tähän riitä.• Huomioi, että jokainen sisäkehän osallistuja pääsee ääneen arvioinnin aikana. Voit esimerkiksi kysyä erikseen henkilöiltä arviointia, jos he eivät ole vielä spontaanisti kertoneet omia näkemyksiään.• Arviointi saa olla myös kriittistä. Kiitä eriävistä mielipiteistä.

Tauko

- Ota halutessasi kuppi kahvia tai teetä ja lasillinen vettä.
- Rauhoita tai aktivoi kehoa olotilasi mukaisesti.

13.4.2023

TYÖTERVEYSLAITOS

Tauko 5min

Ulkokehän arviointikeskustelu

Työterveyslaitos

13.4.2023

TYÖTERVEYSLAITOS

Työskentelyaika: 20min

Valmistautuminen: Tuo ulkokehän arviointikysymykset valkotaululle.

Työskentelyn aikana: Sovi ohjaajaparisi kanssa, kumpi kirjaa ajatuksia valkotaululle keskustelun aikana. Jos ohjaat yksin, voit pyytää myös osallistujia kirjaamaan, mutta se voi hidastaa keskustelua. Vastaukset on hyvä näkyä ruudulla kaikille koko keskustelun ajan.

- Pyydä ulkokehää laittamaan kamerat päälle
- Käynnistä keskustelu ensimmäisestä aiheesta.
- Siirrä osallistujat arviointiaiheesta toiseen, jotta kaikki aiheet ehditään käsitellä.

Sisäkehän päätös

Työterveyslaitos

13.4.2023

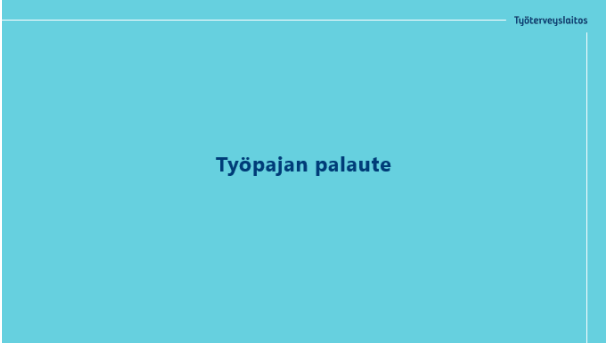
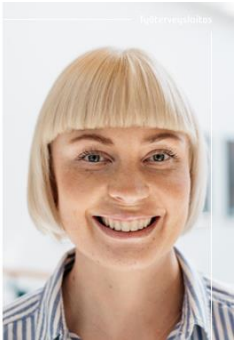

TYÖTERVEYSLAITOS

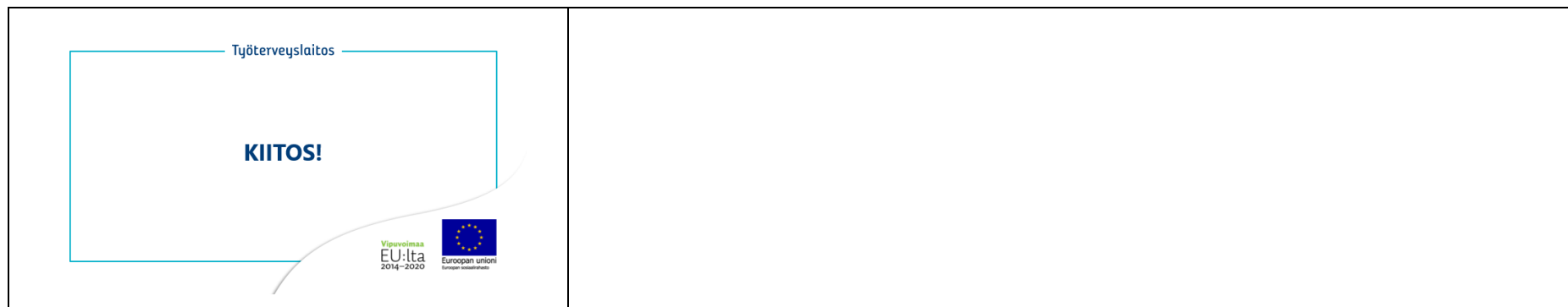
Työskentelyaika: 20min

Valmistautuminen: Luo valkotaululle tila, johon voitte kirjata sisäkehän päätöksen jatkosta.

Tavoite: Tavoitteena on, että sisäkehä tekee konkreettisen sopimuksen jatkotoimenpiteistä. Tähän kuuluu konkreettiset toimenpiteet, vastuiden kirjaaminen ja aikataulusta sopiminen.

Työskentelyn aikana: Anna sisäkehälle tehtäväksi sopia konkreettisista jatkotoimenpiteistä, vastuista ja aikataulusta. Kirjatkaa kaikki nämä näkyville valkotaululle. Pyydä sisäkehää laittamaan kamerat päälle keskustelun ajaksi.

	
<p>Tämän työpajan ja kehittämisprosessin palaute</p> <p>Mitä hyötyä kokeilun arvioinnista oli?</p> <p><small>11.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</small></p>	<p>Työskentelyaika: 5min Kerro työpajassa: Pyydä osallistujia vuorollaan kertomaan, mitä hyötyä kokeilun arvioinnista oli. Jos aikaa on vähän, pyydä kirjoittamaan vastaukset chat-kenttään.</p>
<p>Miten jatkatte yhteistyön kehittämistä?</p> <ul style="list-style-type: none">• Sopikaa ajankohta, jolloin keskustelite yhteistyön kehittämisen jatkosta. <p><small>11.4.2023 TYÖTERVEYSLAITOS</small></p>	<p>Tavoite: Tavoitteena on sopia, milloin jatkatte seuraavan kerran yhteistyönne kehittämistä. Erotta tämä arvioinnin kohteena olevan kokeilun kehittämisestä. Voitte sopia esimerkiksi säännöllisestä rutiinista tai kiinnittää yhteistyön kehittämisen osaksi jotakin olemassa olevaa kokousrutiineja.</p>

Ensimmäisessä työpajassa katsotaan video: Miten muutos vaikuttaa työhyvinvointiin ja työkykyyn?

Vaihtoehtoinen toteutustapa on, että ohjaaja lukee videon sisältämän tekstin (alla).

Miten muutos vaikuttaa työhyvinvointiin ja työkykyyn?

Työkykyä voidaan kuvata talon muodossa, jossa on neljä kerrosta. Terveys ja toimintakyky ovat sen ensimmäinen kerros. Siellä yksilön fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä terveys muodostavat yhdessä työkyvyn perustan. Muutos voi synnyttää stressiä, univaikeuksia, keskittymiskyvyn heikkenemistä ja yli- tai alivirittyneisyyttä. Nämä voivat olla reaktioita muutoksen aiheuttamaan epävarmuuden tunteeseen ja töiden lisääntymiseen. Usein muutoksen seurauksena on luovuttava jostakin vanhasta, mikä voi pelottaa. Työyhteisö voi yhteisellä toiminnallaan tukea ja kannustaa kaikkia jäseniään aktiiviseen toimintakyvyn ylläpitämiseen ja palautumiseen panostamiseen.

Osaaminen on toisessa kerroksessa. Tähän ajatellaan kuuluvan peruskoulutus sekä ammatilliset tiedot ja taidot. Elinikäinen oppiminen työssä ylläpitää työkykyä. Työssä tapahtuvat muutokset aiheuttavat uudenlaisia vaatimuksia osaamiselle. Muutokset siis haastavat osaamista, mutta myös mahdollistavat kehittämään ammattitaitoa ja oppimaan uutta. Osaamista voidaan kehittää niin yksilön kuin työyhteisön tasolla.

Kolmannessa kerroksessa ovat arvot, asenteet ja motivaatio. Nämä liittyvät niin yksittäisen työntekijän kuin työyhteisön yhteisesti jakamiin arvoihin ja asenteisiin. Työn mielekkyys ja merkitys kuuluvat myös tähän kerrokseen sekä työn ja muun elämän yhteensovittaminen. Muutos saattaa haastaa työn

mielekkyyden kokemusta ja motivaatiota. Se voi olla myös innostumisen ja työn imun lähde. Yhteistä kaikille kuitenkin on, että muutos herättää tunteita ja haastaa samalla pohtimaan omaa toimintaa ja ajatuksia.

Ylimmässä kerroksessa sijaitsevat johtaminen, työyhteisö ja työolot. Tähän kuuluvat myös työn sisältö, vaatimukset ja ohjeet, organisoituminen sekä sujuvat työprosessit. Työyhteisön yhteistyö ja psykologinen turvallisuus ovat tärkeitä työkykyä tukevia tekijöitä. Yhteistyö kumppanien kanssa mahdollistetaan tämä kerroksen toimien kautta. Ylimmän kerroksen toiminta on usein keskeinen muutoksen kohde ja muutoksen johtaminen on esihenkilöiden vastuulla. Muutoksen toteuttaminen vaatii koko työyhteisöltä ja yksittäisiltä työntekijöiltä priorisointia, suunnitelmallisuutta ja ajankäytön hallintaa.

Työkykytaloa ympäröi työkykyä tukevat verkostot, kuten ystävät ja perhe. Myös yhteiskunta tukee rakenteillaan työkykyä. Toimintaympäristössä tapahtuva sujuva yhteistyö kumppanien kanssa voi innostaa ja tukea työn tekemistä. Yhteistyötä kumppanien kanssa kannattaakin kehittää tietoisesti molempia osapuolia hyödyttävään ja innostavaan suuntaan.

Talon kerrokset tukevat toisiaan

Työkyvyssä on kysymys yksilön voimavarojen ja työn välisestä yhteensopivuudesta ja tasapainosta. Työkykytalo pysyy pystyssä, kun kaikki kerrokset tukevat toisiaan. Usein liian raskaaksi kasvanut neljäs kerros huojuttaa koko taloa, huonoin seurauksin. Muutoksessa on tärkeä huomioida kaikki työkykytalon kerrokset eli myös yksilön edellytykset vastata muutoksiin. Tavoitteena on kerrosten yhteensopivuuden turvaaminen muutoksessa.